

Rámcové zdůvodnění předkládaných úprav vyhl. č. 72/2005 Sb.

Vážený pane vrchní řediteli, vážený pane řediteli, vážená paní vedoucí,

dle požadavku paní vedoucí Mgr. Ivany Blažkové tímto jménem Asociace pracovníků pedagogicko-psychologických poraden předkládáme návrh modifikovaného znění vyhlášky č. 72/2005 Sb. Konstatujeme, že její základní rámec shledáváme jako žádoucí a správný, protože jsme vyšli z jejího stávajícího znění.

V našich návrzích a úpravách se opíráme zejména o vývoj stavu poradenství od září 2016 i průběžně získávané a také zcela aktuální informace z terénu, které považujeme za závažné a žel narůstající měrou ohrožující samotnou podstatu státem garantovaných školských poradenských služeb. V tomto kontextu podotýkáme, že na některé nevhodné legislativní či metodicky interpretační parametry a neblahé vývojové trendy poradenství jsme v předcházejících letech opakovaně reprezentanty ministerstva ústně i písemně upozorňovali a formulovali konkrétní varianty řešení, žel vesměs bez reálného pozitivního efektu.

V neposlední řadě vycházíme z výsledků unikátního dotazníkového šetření, které jsme v rámci ApPPP zrealizovali na přelomu kalendářního roku 2024/25 s cílem zmapování situace a tendencí v poradnách ČR. Do průzkumu se zapojili ředitelé reprezentující 90 poraden a/nebo pracovišť PPP napříč Českou republikou (zastoupeny jsou poradny s několika pracovišti jednotlivě nebo souhrnně, krajské poradny souhrnně), což poskytuje vysokou míru reprezentativnosti získaných dat. Níže uvádíme vzorek klíčových zjištění coby podpůrných pilířů zdůvodňujících námi navrhované změny, jakkoliv zpracování komplexního výstupu z řečeného šetření nadále probíhá.

Žádáme tedy představitele MŠMT, aby k námi předloženým úpravám předmětné legislativy bylo přistupováno s adekvátním respektem a s vědomím, že mají své hluboké znalostní opodstatnění a sledují skutečně nejlepší (nikoliv toliko formální) zájem všech aktérů poradenského procesu, včetně ekonomického rozměru ve smyslu efektivity a účelného vynakládání prostředků ze státního rozpočtu na udržitelný a kvalifikovaný provoz poradenské sítě.

Očekáváme nyní s nadějí, že po řadě let zhoršování podmínek, ve kterých se školské poradenství v ČR uskutečňuje, přispějí připravované legislativní změny zásadním způsobem ke kýženým posunům v oblasti podmínek, obsahu a formy námi vykonávaných činností a vytvoří příznivější prostředí pro stimulaci poradenské excelence a transfer odborné přidané hodnoty, s vyváženou akcentací kvalitativních i kvantitativních indikátorů a budou tak ku prospěchu jak dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům škol a ŠZ, tak i celé poradenské komunitě. Jedině tak totiž bude možné zajistit stabilizaci a další rozvoj oboru pedagogicko-psychologického poradenství v každodenní náročné praxi, PPP se opět budou moci stát preferovanými zaměstnavateli na konkurenčním kolbišti pracovního trhu.

Relevantní zjištění z dotazníkového šetření mezi PPP ČR uskutečněného na přelomu kal. roku 2024/25:

- Odpovědi získány od ředitelů PPP napříč ČR, kteří celkově reprezentují 90 poraden veřejných i neveřejných zřizovatelů.
- 27 % odborného personálu zúčastněných PPP je v předdůchodovém či důchodovém věku při kontinuálně se snižujícím zájmu uchazečů na pracovním trhu o získání pozice v PPP.
- Zaškolení nového odborného pracovníka PPP probíhá obvykle 1 rok (v 90 % PPP), avšak samostatně začíná zpracovávat typické zakázky až po 3 letech a k plnému osamostatnění v celém zakázkovém spektru zpravidla dochází až kolem pátého roku praxe.
- Pouze 4 PPP (tzn. 4,4 %) nečelí aktuálně personálnímu podstavu vztaženému k výkonovým limitům poskytování poradenské služby v patřičné kvalitě.
- Mezi nejčastější (65 %) důvody odchodů zaměstnanců z PPP patří: přílišná administrativní zátěž, nedostatek intervenčních činností, dosažení důchodového věku, nízké finanční ohodnocení.
- Doba na obsazení pracovního místa od jeho uvolnění po nástup nového odborného zaměstnance činí:
  - o psychologové: průměr 14,4 měsíců, medián 9 měsíců, interval 1–72 měsíců
  - o spec. pedagogové: průměr 5,4 měsíců, medián 6 měsíců, interval 0–36 měsíců
- Průměrné procentuální rozložení činností mezi tři hlavní pilíře poradenské služby: preventivní činnosti 12 %, diagnostika 72 %, intervence 16 %. (Pozn.: Je nezbytné oprostit se od protežování diagnostiky na úkor preventivních a intervenčních aktivit. Rozložení by mělo činit cca 20 % : 50 % : 30 %.
- Během posledních pěti let dochází k průběžnému nárůstu zakázek, v nichž v nějaké formě objevují obtíže v prožívání, psychické potíže, vztahové a sociální problémy. (Pozn. 1: Tento celospolečenský trend dokládá ve školství i mimo ně řada autoritativních výzkumů), avšak na jejichž kvalifikovanou poradenskou podporu se zpravidla v PPP nedostává časových a obecně personálních kapacit, byť by odborníci tuto podporu poskytovat měli a namnoze i chtějí, neb jsou pro ni kvalifikováni.) (Pozn. 2: Přehlížení tohoto stavu generuje další přímé i nepřímé náklady ve školství i mimo ně.)
- Skutečná (tzn. nijak nezkreslovaná) obvyklá průměrná čekací/objednací doba poskytnutí poradenské služby v jednotlivých regionech (okresech) PPP činí 4,6 měsíců, nad 3 měsíce u 66 % PPP, medián 4 měsíce, interval 1–12 měsíců, významně prodlužující trend vykázalo 48 % PPP, stabilizovaný trend 49 % PPP, 3 % PPP významně zkracující se trend. (Pozn.: Objednací lhůta počítána od prvního kontaktu žadatele (telefonicky, e- mailem, osobně) do vlastního poskytnutí poradenské služby/vyšetření.)
- Nejpalčivější podmínky, které je potřebné aktuálně řešit/změnit pro udržení stávajících odborných pracovníků, zvýšení atraktivity PPP jako preferovaných zaměstnavatelů a pro plnohodnotné a plnohodnotné kvalifikované uspokojování potřeb klientely (prevence, diagnostika, intervence) a pro posílení personálních kapacit PPP (seřazeno dle četnosti výskytu):
  - o provedení konkrétních systémových a legislativních změn, vč. opuštění systému financování poraden na skutečného klienta, nastavení maximálního počtu

klientů na poradenského pracovníka, tzn. max. kapacity PPP dle jejích aktuálních personálních zdrojů či zrušení lhůty 3 měsíců od objednání aj.)

- *zvýšení personálního zabezpečení (tzn. řešení nedostatku kvalifikovaného a motivovaného personálu)*
- *zlepšení finančního ohodnocení poradenských pracovníků (probíhá fluktuace do škol i mimo školství a významná redukce zájmu o školské poradenství mezi absolventy oborů psychologie a spec. pedagogiky)*
- *snížení administrativní zátěže*
- *zlepšení podmínek pro profesní, odborný růst poradenských pracovníků*
- *zlepšení technického a materiálního zabezpečení v poradnách*
- *ostatní témata*
  - *Pozn.: Konkretizace jednotlivých oblastí bude upřesněna po dokončení celkového zpracování dotazníkového šetření.*

V případě jakýchkoliv dotazů jsme Vám i nadále k dispozici.

Děkujeme Vám za spolupráci a zůstáváme s úctou

V Liberci dne 31. 3. 2025

Mgr. Jana Hlavová, předsedkyně ApPPP, členka Rady ApPPP za Liberecký kraj

Mgr. Ladislav Smékal, MBA, DBA, člen Rady ApPPP za PPP neveřejných zřizovatelů